

הצעת חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) (ביטול כריכה), התשע"ג-2013

1.	בחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953, (להלן: "החוק"), בסעיף 1:	תיקון סעיף 1
	במקום הכותרת יבוא "שיפוט בנישואין וגירושין"	
	בסעיף 1 לחוק, בתחילת הסעיף, המילה "ענייני" תמחק	
2	סעיף 3 לחוק - בטל	מחיקת סעיף 3

דברי הסבר

על פי המצב החוקי הקיים כיום בישראל, כאשר בני זוג יהודים מבקשים להתגרש, קיימת סמכות מקבילה הן לבית הדין הרבני והן לבית המשפט לענייני משפחה לדון בעניינים הכרוכים בגירושין, כגון משמורת ילדים, חלוקת רכוש, מזונות ילדים וכדומה. עניינים אלה יידונו בערכאה שהחלה לדון ראשונה בתביעה. מצב זה יוצר "מרוץ סמכויות" בין בית הדין הרבני לבית המשפט לענייני משפחה (האזרחי).

למצב הקיים השלכות קשות על זוגות מתגרשים בישראל. המצב מביא להסלמת סכסוכים לגבי זוגות המתלבטים לגבי המשך דרכם המשותפת. זאת בשל העובדה שבני הזוג המתגרשים נאלצים לצאת "מירוץ סמכויות" בין הערכאה הדתית והאזרחית, במקום לנסות ולהגיע לשלום בית או לחלופין, לסיים את הסכסוך בדרכי שלום ונועם.

מצב זה פוגע בעיקר בנשים, זאת כיוון שבתי הדין הרבניים נוהגים לפסוק על פי הדין הדתי, אשר גורם ל"נחיתות משפטית" של נשים לעומת בעליהן. בשל מירוץ הסמכויות וכריכת העניינים הנוספים בבית הדין הרבני, נופלות הנשים המתגרשות קורבן לסחטנות, סרבנות גט והופכות לשבויות בידי בעליהן.

התיקון לחוק נועד לסיים את המהלך שהחל בעת חקיקתו של חוק בית משפט לענייני משפחה ולרכז את כל הסמכויות בענייני משפחה, למעט הגירושין עצמם, בידי ערכאה אחת. זאת במטרה לאפשר סיום הליכי הסכסוך בדרכי שלום, ללא צורך במירוץ בין הערכאות השונות. התיקון גם נועד להביא לאחידות הפסיקה בענייני גירושין והעניינים הכרוכים בהם.

יחד עם זאת, על מנת לאפשר פלורליזם תרבותי ודתי, ועל מנת שלא לחסום את דרכם של בני זוג, המבקשים להתדיין בפני ערכאה דתית, הושאר על כנו סעיף 9 לחוק העיקרי, המאפשר התדיינות בבית הדין הרבני במקרה של הסכמה של כל הנוגעים בדבר. זאת בדומה למצב הקיים על פי חוק הירושה.

הצעת החוק היא ביוזמת הארגונים נעמת וויצו ומבוי סתום.

בתיאור כהנא דרור, עו"ד גלי עציון, עו"ד עירית גזית, עו"ד